

РЕШЕНИЕ

№ 941

гр. София, 14.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 5 състав,
в публично заседание на 02.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Владимир Николов

при участието на секретаря Мая Георгиева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **5984** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от АПК.

Делото е образувано по искова молба от „Агро Инвестмънтс“ ЕООД, [населено място], ЕИК[ЕИК], със съдебен адрес – С., [улица], ет. 4, срещу Министерство на земеделието, като се претендира обезщетение за имуществени вреди в общ размер на 60 427 лв. и лихви в размер на 14 566 лв., вследствие на отменена като незаконосъобразна заповед № 09-160 / 28. 02. 2017 г. на министъра на земеделието и храните.

В съдебно заседание, ищеца чрез законния си представител, поддържа иска, по заявените в него съображения. Подробни съображения излага в писмени бележки. Не претендира разноски.

Ответникът – Министерство на земеделието, чрез процесуалния си представител, счита исковата молба за неоснователна. Поддържа доводите изложени в писмения отговор. Претендира юрисконсултско възнаграждение и разноски. Представя писмени бележки.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на исковата молба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С т. 2 на заповед №РД 09 - 160 от 28.02.2017 г. на министъра на земеделието и храните, е разпоредено да не се приемат заявления за подпомогане за кампания 2017 г.

по мярка 10 „Агроекология и климат“ и мярка 11 „Биологично земеделие“.

С решение № 15604/18.11.2019 г. по адм. дело № 4406/2017 г. на Върховния административен съд, четвърто отделение, е отменена т. 2 на горепосочената заповед. Решението е оставено в сила с Решение № 5113/29.04.2020 г. по адм. дело № 574/2020 г. на Върховния административен съд, петчленен състав.

С настоящата искова молба се твърди, че дружеството е поело ангажимент по мярка 214 за имот кадастрален номер 001036 и имот с кадастрален номер 001039, който ангажимент е изтекъл през 2016 г., поради което е възнамерявало да подаде заявление през 2017 г. по мярка 10 „Агроекология и климат“ или мярка 11 „Биологично земеделие“. Твърди, че през периода 2017 г. - 2020 г., площите са били под контрол и предмет на ежегодна проверка от контролиращо дружество „С.“. Предвид специфичните условия за прием на заявления за подпомагане за кампания 2020 г. е допуснато частично разширяване на площите за кандидатстване по мярка 11, затова дружеството е заявило подпомагане по тази мярка.

Излагат се съображения, че поради издадената незаконосъобразна заповед на ответника, дружеството е било в невъзможност да подаде заявление по мярка 11 „Биологично земеделие“ и да получи предвидените суми в Наредба № 4 от 24.02.2015 г. за прилагане на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

С исковата молба се претендира обезщетение в размер на по 17 271 лв. за периода 2017 г.-2019 г. и 8 614 лв. за 2020 г. или общо 60 427 лв. и лихви общо в размер на 14 566 лв.

С писмен отговор 21. 07. 2022 г. ответника оспорва иска. Твърди, че подаването на заявление, не е гаранция, че същото ще бъде уважено и впоследствие дружеството ще получи подпомагане. Излагат се съображения, че с последващи заповеди на министъра на земеделието и храните е допусната възможност за подаване на заявления за площи с биологичен статус.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД обосновава следните правни изводи:

Разгледана по същество исковата молба е НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконовни нормативни актове.

На основание чл. 4, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Поради това отговорността се характеризира като обективна, безвиновна, а възникването на право на обезщетение предполага установяване на незаконосъобразни действия и/или бездействия.

На основание чл. 205 от АПК, искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите.

Във фактическия състав на отговорността на държавата или общината за дейността на администрацията, визирана в чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ се включват следните елементи:

незаконнообразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт; причинна връзка между постановения незаконнообразен акт, действие или бездействия и настъпилите вредоносен резултат. При липсата, на който и да е от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

В конкретния случай, се твърди, че е налице незаконнообразен акт и по-точно – т. 2 на Заповед №РД 09 - 160 от 28.02.2017 г. на министъра на земеделието и храните, която точка, е отменена с Решение № № 15604/18.11.2019 г. по адм. дело № 4406/2017 г. на ВАС, оставено в сила с Решение № 5113/29.04.2020 г. по адм. дело № 574/2020 г. по описа на ВАС.

Съдът намира, че в действителност с влязло в сила решение е признато за незаконно предвиденото в т. 2 на горесцитираната заповед забрана за приемане на заявления през 2017 г. по мярка 10 „Агроекология и климат“ и мярка 11 „Биологично земеделие“.

В същото време, по делото обаче не се доказва по безспорен начин настъпилата вреда за ищеца и причинната връзка между тази вреда и отменения частично акт.

Намерението да се подаде заявление за подпомагане, както се твърди в исковата молба, е бъдеще несигурно събитие, което по никакъв начин не е доказано от страна на ищеца. В тази връзка следваше да се представят някакви доказателства за индикиране на това намерение – проектна документация, бизнес планове или най-малкото свидетелски показания за тези намерения.

От друга страна, подаването на заявление за подпомагане, не означава автоматично, че ще бъдеш одобрен за това подпомагане и неговия размер. Твърденията в исковата молба, че за целия период дружеството е управлявало площите в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) 834 / 2007 на Съвета от 28. юни 2007 г. и предмет на ежегодна проверка от контролиращо дружество „С.“, не доказват, че това действително е така.

Съгласно чл. 13 от Наредба № 4 от 24.02.2015 г. за прилагане на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., когато при проверка на място или административни проверки се установи, че за съответните парцели, пчелни семейства или животни не са спазени базовите изисквания съгласно приложение № 2, минималните изисквания за торене и използване на продукти за растителна защита съгласно приложение № 3 и изискванията по управление, плащанията за биологичните дейности се отказват или намаляват съгласно правила, утвърдени от министъра на земеделието.

Видно е, че само подаването на заявление, ако същото беше допустимо, на първо място не гарантира, че кандидата ще бъде одобрен за подпомагане и второ, че ще получи такова и то в пълен размер, тъй като не може да се установи, че ще е спазил всички изисквания без съответните проверки.

В този смисъл, няма пряка причинна връзка между отменения акт и претендираната вреда, представляваща пропуснати ползи, доколкото същите са изцяло хипотетични.

По делото е изслушана и приета съдебно-счетоводна експертиза, неоспорена от страните, която съдът макар и да кредитира, не допринася за изясняване на спора по делото, тъй като вещото лице изчислява само размера на сумите, но същите както беше посочено, не са в пряка причинна връзка с отменения акт и са само

предполагаеми.

Видно обаче от посоченото от ответника в писмения отговор, Заповед № РД 09 - 160 от 28.02.2017 г. на министъра на земеделието и храните е изменена със Заповед № РД 09 – 273 от 31.03.2017 г. и Заповед № РД 09 - 361 от 13.04.2017 г. на министъра на земеделието и храните.

Цитираните заповеди не са приложени по делото, но ответника е посочил (стр. 205), че същите са общодостъпни на страницата на Министерството на земеделието, като и посочил и електронния им адрес. При справка на посочената страница, действително се установява, че със Заповед № РД 09 - 361 от 13.04.2017 г. на министъра на земеделието и храните се създават нови т. 4 и 5, като се предвижда, че през кампания 2017 г. да не се приемат заявления за подпомагане по мярка 11 „Биологично земеделие“, с които се приема нов ангажимент, с изключение на заявление за подпомагане от биологичен производител за дейностите от направление по подмярка „Плащане за поддържане на биологично земеделие“.

При това положение, очевидно ищецът е могъл да подаде заявление след 13. 04. 2017 г., още повече, че сам твърди, че се занимава с биологично земеделие.

Същите данни относно последващите заповеди и възможността ищецът да подаде заявление са отразени и в заключението на вещото лице (стр. 4 от същото), поради което са неоснователни доводите в исковата молба за невъзможност да подаде заявление. Освен това вещото лице сочи, че от страна на ищеца е подадено заявление по мярка „Биологично земеделие“ за кампания 2018 г., като съгласно уведомително писмо от ДФЗ са установени непълноти, които водят до прекратяване на ангажимента и възстановяване на получената до момента финансова помощ в размер на 100 процента. Също така за 2019 г. дружеството е получило оторизация на плащането по същата мярка в размер на 57 572 лв.

В случая, дори и да е налице вреда, нещо което според съда не се доказва, не се доказва причинно следствената връзка между отменения акт и претендираните вреди, както и че дружеството е имало намерение да подаде заявление за подпомагане. Също така, след 13. 04. 2017 г. е съществувала възможност дружеството да подаде заявление, но същото не е сторило, поради което е налице хипотезата на чл. 5, ал. 1 от ЗОДОВ. Освен това дори да беше подало заявление за подпомагане, не е безспорно, че щеше да получи подпомагане и то в пълен размер, тъй като това изцяло зависи от последващи проверки и спазване на всички изисквания от страна на дружеството.

Предвид изложеното, съдът намира иска за неоснователен и недоказан, поради което същият следва да бъде отхвърлен изцяло.

По отношение на претенцията за лихви, предвид факта че задължението за лихви е акцесорно и след като по изложените по-горе съображения съдът счита за недоказана главната претенция, неоснователно е искането за присъждане и на лихвите.

При този изход на спора и на основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ, ищецът следва да заплати на ответника юрисконсултско възнаграждение, каквото искане е своевременно направено, както и направените разноски в размер на 100 лв. – депозит за вещо лице. Размерът е определен на основание чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, като предвид определения диапазон от 100 до 360 лв., съдът намира че следва да се определи в среден размер предвид материалния интерес от над 74 000 лева.

Така мотивиран, Административен съд София-град, I-во отделение – 5 състав:

Р Е Ш Е Н И Е :

ОТХВЪРЛЯ исковата молба на „Агро Инвестмънтс“ ЕООД, [населено място], ЕИК[ЕИК], срещу Министерство на земеделието, с която се претендира обезщетение за имуществени вреди в общ размер на 60 427 лв. и лихви в размер на 14 566 лв., вследствие на отменена като незаконосъобразна заповед № 09-160 / 28. 02. 2017 г. на министъра на земеделието и храните.

ОСЪЖДА „Агро Инвестмънтс“ ЕООД, [населено място], ЕИК[ЕИК], да заплати на Министерството на земеделието - [населено място], [улица], направените по делото разноси в размер на 300 (триста) лв.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: